

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS
TARŠOS PREVENCIJOS IR LEIDIMŲ DEPARTAMENTO
VILNIAUS SKYRIUS**

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898.
Skyriaus duomenys: A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius, tel. (8 5) 210 2497, faks. 8 7066 2000,
el.p. vilniaus.skyrius@aaa.am.lt, <http://gamta.lt>.

UAB „Dagesta“ Švenčionių rajono savivaldybės administracijai Vilniaus visuomenės sveikatos centrui Vilniaus apskrities priešgaisrinei gelbėjimo valdybai Kultūros paveldo departamento Vilniaus teritoriniam padaliniui	2014-11-14 Į 2014-10-29	Nr. (15.8)-A4-7223 Nr. 243
---	----------------------------	-------------------------------

**ATRANKOS IŠVADA DĖL ŠVENČIONIŲ RAJONO JANČIŪNŲ II ŽVYRO
TELKINIO DALIES NAUDOJIMO POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO**

1. Informaciją pateikė

UAB „Dagesta“, Parko g. 1, LT-30233 Vidiškės, Ignalinos r., direktorius Stasys Pečiūra, tel. /faks.: 8 (386) 46310, mob. 8 68654232, el.p.: melinga.ignalina@takas.lt, dagesta.melio@zmail.lt.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas

UAB „Dagesta“, Parko g. 1, LT-30233 Vidiškės, Ignalinos r., direktorius Stasys Pečiūra, tel. /faks.: 8 (386) 46310, mob. 8 68654232, el.p.: melinga.ignalina@takas.lt, dagesta.melio@zmail.lt

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas

Jančiūnų žvyro telkinio dalies naudojimas.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta

Jančiūnų k., Švenčionių sen., Švenčionių raj.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

Planuojama ūkinė veikla (toliau – PŪV) naudingųjų iškasenų (žvyro) gavyba, numatoma privačiame žemės ūkio paskirties sklype (kad. Nr. 8657/0001:439) Jančiūnų II žvyro telkinio dalyje (7,05 ha plote), Švenčionių raj. PŪV teritorija yra šienaujama pieva miškų apsuptyje. Susisiekimas su numatomu naudoti telkiniu – geras: iš vakarinės ir pietinės - pietrytinės telkinio pusės yra nutiesti žvyruoti vietinės reikšmės keliai, kuriais už 2,2 km atstumu į šiaurę patenkama į krašto kelią Nr. 110 Švenčionys - Adutiškis. Produkcijos išvežimui iš gavybos vietos papildomų kelių tiesti nereikės. PŪV vieta nepatenka į saugomas teritorijas. Arčiausiai esantis Sirvetos regioninis parkas yra 2,0 km atstumu į šiaurę nuo planuojamos naudoti žvyro telkinio dalies šiaurinio pakraščio. Artimiausia Europos ekologinio tinklo Natura 2000 teritorija yra Sėtikės upė ir jos slėnis, nutolęs - 4,8 km atstumu. Artimiausias kultūros paveldo objektas - Žašinių piliakalnis, esantis 2,2 km atstumu rytų, pietryčių kryptimis. Artimiausi paviršinio vandens telkiniai: 350-400 m į rytus nuo planuojamo naudoti ploto pakraščio įrengtas melioracijos griovys, Žašinių ežeras, nutolęs 2,2 km atstumu pietryčių kryptimi, Sėtikės upė nutolusi 3,0 km šiaurės rytų kryptimi. Kitapus vietinės reikšmės žvyruoto kelio yra jau eksploatuojama žvyro telkinio dalis, kelių dešimčių metrų atstumu į šiaurę - apleista sena žvyroduobė. Artimiausia gyvenama sodyba (Vidautiškių viensėdis, gyvena 4 žmonės) yra nutolusi 0,476 km atstumu į šiaurės vakarus nuo PŪV vietos, 0,79 km atstumu į pietvakarius yra Trakų kaimas.

Telkinys detaliai išžvalgytas 1989 m, telkinio plotas – 17,8 ha. Naudingas sluoksnis - įvairios granulometrijos sudėties - smulkus ir vidutinis, gerai išrūšiuotas smėlis bei žvyras. Bendras naudingo kldo storis kinta 1,0 - 10,7 m ribose, šiaurės rytinėje ir vakarinėje telkinio dalyse. Kldo storis palaipsniui mažėja pietų kryptimi. Visas naudingas kldas yra sausas. PŪV – žvyro telkinio dalies naudojimas, numatoma 7,05 ha plote. Detalai išžvalgytų išteklių kiekis planuojamame plote – 379 tūkst. m³. Žvyro gavyba, atsižvelgiant į naudingo kldo storį, bus vykdoma viena - dviem gavybos pakopom. Iškasas gruntas čia pat karjere bus klasifikuojamas (sijojamas) ir laikinai sandėliuojamas gavybos vietoje arba iškasant kraunamas į autosavivartį ir realizuojamas. Gauta produkcija bus naudojama kelių tiesimui ir remontui, bendriems statybos bei aplinkos tvarkymo darbams. Birių naudingųjų iškasenų gavybai, kai naudinga iškasena slūgso negiliai nuo žemės paviršiaus, naudojamas tik ekskavacijos būdas, o išgauti gruntai pervežami autotransportu. Kasybos darbus numatoma pradėti pietinėje telkinio dalyje ir plėsti metinėms gavybos apimtims užtikrinti reikalingais plotais, koncentrišku darbų frontu, šiaurės, šiaurės vakarų - vakarų kryptimis. Planuojamos metinės gavybos apimtys Jančiūnų II žvyro telkinio dalyje - iki 10 tūkst. m³/metus. Karjero darbo režimas (dangos nuėmimas, naudingųjų iškasenų gavyba, rekultivacijos darbai) – 5 darbo dienos savaitėje, 9 mėn. per metus. Produkcijos realizaciją iš gavybos vietos numatoma vykdyti ištisus metus. Darbus planuojama vykdyti 28 metus. Gavybos darbus planuojama koncentruoti nedideliame, metiniam žaliavos kiekiui iškasti skirtame plote (apie 0,2 ha). Pasiruošimo kasybai metu bus pašalintos dangą sudarančios nuogulos. Dirvožemis bus sandėliuojamas kasybos ir žemės sklypo pakraščiuose iki rekultivacijos pradžios. Dirvožemis naudojamo ploto pakraščiuose bus sustumtas iki 3 m aukščio pylimus. Kad pylimuose sustumtas dirvožemis būtų apsaugotas nuo išplovimo ir išpustymo, suformuoti pylimai bus apželdinti žolės mišiniu. Lygiagrečiai gavybos darbams vyks iškastų plotų rekultivacija, tai neleis plisti ar suaktyvėti eoliniams ir eroziniais procesams, kasybos darbais pažeista teritorija bus greičiau gražinama naudojimui pagal numatomą miškų ūkio paskirtį. Kasybos sklypo dalyje pilnai iškasus žvyro išteklius, bus pradedami (pagal suderinto kasybos - rekultivacijos projekto sprendinius) rekultivacijos darbai - iškastoje karjero dalyje šlaitai nulėkštinami iki 14-20°, tam panaudojant kasybos sklypo bei žemės sklypo pakraščiuose laikinai saugomą nuodangos gruntą, o ant nulėkštinant suformuotų šlaitų paskleidžiamas augalinis sluoksnis bei sodinamas miškas.

Žvyro gavyba bus vykdoma našiais įrenginiais, jų kiekis bus minimalus – tik reikiamoms gavybos darbams atlikti. Pagal planuojamą žvyro gavybos technologinę schemą didžiausias ekvivalentinis triukšmo lygis ties kasybos sklypo riba susidarytų paruošiamųjų darbų metu - nuimant augalinį sluoksnį nuo pakraštinės 50 m pločio juostos. Sulig pylimo didėjimu garso lygis ties kasybos sklypo riba ženkliai mažėtų ir neviršytų nustatyto leistino ekvivalentinio triukšmo lygio gyvenamųjų ir visuomeninės paskirties pastatų aplinkoje dienos metu tarp 6-18 valandos (65 dBA). Kiti gavybos darbų etapai bus vykdomi jau toliau nuo kasybos sklypo ribos ir teritorijoje, atskirtoje nuo išorės dirvožemio pylimu ir gavybos pakopų šlaitais - garso sklaidos ekranais. Šių darbų metu ties kasybos sklypo riba triukšmo lygis neviršytų 65 dBA ir toliau sloptų pasiekęs mišką. Žaliavos transportavimui iš gavybos vietos planuojamas eismo intensyvumas - vidutiniškai ne daugiau 3 reisai per dieną. Važiuojančio sunkaus autosavivarčio skleidžiamo triukšmo lygis siekia 80 dBA. Transportuojant žaliavą keliu lygia teritorija, kurioje nėra triukšmą ekranuojančių barjerų, už šimto metrų triukšmo lygis siektų 40 dBA, o ties keliu esantis banguotas reljefas ir miško augalija garso sklaidai turi didesnę poveikį – jau 25 m spinduliu garso lygis nesiektų 40 dBA. Triukšmo skaičiavimų rezultatai rodo, kad diskomforto dėl sukeliama triukšmo nepatirtų net arčiau nei dabar esančių sodybų gyventojai. Keliamo triukšmo sklaidą efektyviai ekranuos kelio aplinkoje esantis banguotas, gana tankiu mišku apaugęs reljefas.

Numatoma prisijungti tik prie jau esamos elektros perdavimo linijos – elektros energijos tiekimui į karjere dirbančio personalo administracinės - buitinės pasirties (konteinerio tipo) patalpas. Pavojingos ir radioaktyvios medžiagos žvyro gavybos metu nenaudojamos ir karjere nesaugomos.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

PŪV teritorija nepatenka į „Natura 2000“ tinklo teritoriją. Artimiausia „Natura 2000“ teritorija svarbi buveinių apsaugai yra Sirvetos regioniniame parke - Sėtikės upė ir jos slėnis, nuo

PŪV vietos nutolęs 4,8 km. atstumu, todėl PŪV poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymas - netikslingas.

6. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą

6.1. Žvyro kasyba numatoma detaliai išžvalgytame vertingų išteklių plote. PŪV atitinka Švenčionių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinius. Gamtiniu požiūriu PŪV yra nesudėtingoje vietovėje – arti nėra saugomų teritorijų, vandens telkinių, PŪV vietą iš visų pusių supa miškai. Planuojama naudotis jau sukurta infrastruktūra (keliai, elektra).

6.2. Pagal pateiktą informaciją PŪV metu triukšmo ribiniai dydžiai viršijami nebus ir atitiks Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ patvirtintos Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ reglamentuojamus dydžius. Neigiamo poveikio gyvenamajai aplinkai nenumatoma, nes artimiausia sodyba nutolusi 476 m į šiaurės vakarus, kitos sodybos nutolusios dar didesniais atstumais, pro jas nepraeina žvyro danga padengtas produkcijos išvežimo kelias. Oro taršai kietosiomis dalelėmis, išmetamosiomis dujomis iš mobilių tašos šaltinių bei triukšmo taršos mažinimui numatomos priemonės: dirvožemio pylimo iki 3 m aukščio sustūmimas, šiuolaikinių saugių ir našių mechanizmų naudojimas, produkcijos vežimo metu automobilių kėbulus dengiančių tentų naudojimas, žvyro gavybos vietoje bei produkcijos išvežimo kelyje sunkiojo transporto greičio (iki 30 km/h) ribojimas, sausuoju metų laiku karjero vidaus ir produkcijos išvežimo kelių laistymas, sijojimo įrenginio komplektavimas su dulkių surinkimo sistema. Į pylimus sustumtas augalinis sluoksnis, aplinkiniai miškai ribos triukšmo ir dulkių sklaidą aplinkoje.

6.3. Dirvožemio sluoksnis, prieš atidengiant klodą bus nuvalomas ir sandėliuojamas pylimuose. Kad pylimuose sustumtas dirvožemis būtų apsaugotas nuo išplovimo ir išpustymo, suformuoti pylimai bus apželdinti žolės mišiniu. Lygiagrečiai gavybai numatomi pažeistų žemių rekultyvacijos darbai, teritorijos apsodinimas mišku.

7. Priimta atrankos išvada

Švenčionių rajono Jančiūnų II žvyro telkinio dalies (7,05 ha) naudojimui Jančiūnų k., Švenčionių sen., Švenčionių raj. poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo galioja 3 metus nuo atrankos išvados viešo paskelbimo dienos. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo rengėjas turi raštu informuoti atsakingą instituciją apie pranešimo paskelbimą visuomenei Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ nurodytose visuomenės informavimo priemonėse.

Šis sprendimas gali būti persvarstomas Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka arba skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius) per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Taršos prevencijos ir leidimų departamento
Vilniaus skyriaus vedėja

Justina Kraskauskaitė

